

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/52/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713201849
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2013:5713201849.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

Ľ.M. W., nar.XX.X.XXXX

zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky Y. W., rod. W., nar.X.X.XXXX, trvale bytom I. I., v súčasnosti D. Y. C. C. Ž., G. X, I. - C. a otca D. I., nar.X.X.XXXX, trvale bytom Ž. XXXX/XX, U. U. - S., v súčasnosti I., W. XXXX/X, maloletý bytom ako matka v konaní o návrhu otca o zníženie výživného na maloletého takto

rozhodol:

Súd návrh otca D. I.Ľ., nar.X.X.XXXX o zníženie výživného na maloletého Ľ. W., nar.XX.X.XXXX v celom rozsahu z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 5.2.2013 otec mal. Ľ. žiadal o zníženie výživného na 50,- Eur, lebo by ho nemal momentálne z čoho platiť. Dňa 31.1.2013 bol prepustený z práce, ktorú mal na dobu určitú, evidovaný na úrade práce nie je, lebo toho času je práceneschopný. Priložil o tom listinné dôkazy.

Matka v písomnom vyjadrení k návrhu nesúhlasila so žiadosťou otca, nakoľko potrebuje pre syna finančné prostriedky na školské potreby a poplatky, ktoré škola vyžaduje, nie je to malá položka. Žije z rodinných prídavkov, výživného, spolu je to 265,- Eur mesačne, z toho platí bývanie a na živobytie a iné poplatky jej ostáva 158,- Eur.

Otec na pojednávaniach zotrval na podanom návrhu. Zmluvu zamestnávateľ s ním nepredĺžil, lebo znižovali stavy. Dva mesiace maródl, nárok na dávku nemal, lebo je ženatý a manželka je zamestnaná. Predtým bol nezamestnaný a vo výkone trestu pre neplatenie výživného. Na úrade práce mu ponúkli rekvalifikačné kurzy, rozhodol sa pre zväračský a pilčícky, ale ešte sa nerealizujú.

Matka nesúhlasila so znížením výživného. Otec určené výživné 75,- Eur neplatí, bola ho udať na políciu, je podaná exekúcia, dostáva náhradné výživné, dlh je 695,- Eur. Syna nepozná, vôbec sa s ním nestretáva. Bývajú vo D. Y. D. C.. Dávku nedostáva, lebo na dcéru Y. má výživné 220,- Eur, jej otec sa o nich stará,

navštevuje ich a syn ho volá otec, lebo iného nepozná, kúpil mu teraz na narodeniny bicykel. Robila ako šička, ale pre alergiu musela prestať robiť. Má problémy so žalúdkom. Musela ju odviezť teraz aj záchranka, mala nafúknuté črevá, ktoré jej tlačili do vaječníka, musí ísť ku gynekologičke. Mohla by sa zamestnať na 4 hodiny do jedálne základnej školy, kde by mala odísť jedna pracovníčka.

Kolíznym opatrovníkom navrhovaný návrh zamietnuť, lebo zníženie výživného nie je v prospech dieťaťa.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a kolízneho opatrovníka (čl. 65-67, 74-76, 95-97), oboznámil sa s návrhom otca, s vyjadrením matky k návrhu (čl. 40), s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými rodičmi a vyžiadanými súdom, ako aj so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 16Po/17/2005, sp.zn. 20P/185/2008, sp.zn. 23P/101/2009, sp.zn. 12P/177/2011, sp.zn. 12P/237/2012 a sp.zn. 20P/199/2013. Na základe takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený nasledovný skutkový stav:

Rodičia mal. L. nie sú a nikdy neboli manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, rozsudkom č.k. 8C/97/2006-85 zo dňa 21.8.2007 bol v konaní o určenie otcovstva maloletý zverený do osobnej starostlivosti matke a otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné mesačne 645,- Sk od 27.7.2005 do 30.6.2006, 681,- Sk od 1.7.2006 do 5.12.2006 a 1.000,- Sk od 6.12.2006, zameškané výživné 18.832,- Sk splácať v splátkach po 1.000,- Sk spolu s bežným výživným. Potom sa výživné upravovalo viackrát, zvýšilo sa na 2.500,- Sk (82,98 Eur) mesačne od 1.6.2008 rozsudkom č.k. 20P/185/2008-43 zo dňa 14.10.2008, znížilo sa na 33,19 Eur mesačne od 1.6.2009 rozsudkom č.k. 23P/101/2009-33 zo dňa 21.9.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9CoP/86/2009 zo dňa 30.11.2009, ktorý rozsudok potvrdil, zvýšilo sa na 50,- Eur mesačne od 3.8.2011 rozsudkom č.k. 12P/177/2011-32 zo dňa 18.11.2011, kedy súd schválil rodičovskú dohodu a naposledy na 75,- Eur mesačne počnúc dňom 1.8.2012 rozsudkom č.k. 12P/237/2012-35 zo dňa 9.11.2012, kedy súd tiež schválil rodičovskú dohodu. Uznesením č.k. 20P/199/2013-14 zo dňa 21.6.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10CoP/78/2013 zo dňa 4.9.2013 súd zastavil konanie o návrhu otca o zníženie výživného zo dňa 22.5.2013 z dôvodu, že bolo vedené toto konanie, kde otec návrh podal dňa 5.2.2013.

V čase posledného rozhodovania bol otec stále ženatý, manželka B. pracovala na dohodu o pracovnej činnosti uzavretú na obdobie od 7.8.2012 do 31.12.2012 v Kastem, s.r.o., Martin ako pomocná sila v kuchyni, bola dohodnutá mzda 3,40 Eur na hodinu a rozsah práce maximálne 10 hodín týždenne, v auguste mala príjem 110,16 Eur. V súvislosti s tým jej od 1.9.2012 bola odňatá dávka a príspevky v hmotnej núdzi 105,20 Eur. Spolu deti nemali, manželka mala tri deti, dve dcéry a syna, v spoločnej domácnosti bývala jedna dcéra a syn. Platili SVB 187,37 Eur, elektrinu 54,- Eur. Otec pracoval v Žostav, s.r.o., Vrútky ako murár od 1.8.2012, pracovný pomer bol uzavretý na dobu určitú do 30.11.2012, za prvé dva mesiace mal priemernú čistú mesačnú mzdu 398,77 Eur. Matka bola nezamestnaná, pracovala na dohody cez pracovnú agentúru Trenkwalder Factory, s.r.o., Bratislava, tiež v Neografia, a.s., Martin, Ecco Slovakia, a.s., Martin a Trim Leader, a.s., Martin. Nárok na dávku nemala z dôvodu výšky výživného na dcéru Y., na ktorú otec platil 220,- Eur mesačne. Bývala s deťmi na O. D. D. T. T. XX v 2-izbovom byte bez kuchyne a sociálneho zariadenia, tieto boli spoločné na chodbe, platila nájom 264,- Eur. Mal. L. bol žiakom 1. triedy základnej školy, prekonal len bežné detské ochorenia, nosil okuliare, za ktoré matka zaplatila 80,- Eur. S otcom sa nestretával, nebol v žiadnom kontakte, naposledy ho bol pozrieť, keď mal tri roky.

V súčasnosti je otec nezamestnaný, na úrade práce v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1.3.2013, pred zaradením bol od 29.1.2013 do 28.2.2013 práceneschopný. Predtým bol v evidencii od 3.3.2011 do 31.7.2012, pred zaradením bol od 28.1.2010 do 2.3.2011 vo výkone trestu odňatia slobody pre neplatenie výživného. Nárok na dávku v nezamestnanosti mu nevznikol pre nepreukázanie dostatočnej doby poistenia v nezamestnanosti v období posledných troch rokov pred zaradením. Rovnako mu nevznikol nárok na dávku v hmotnej núdzi, je spoločne posudzovaný s manželkou, bola im poskytovaná naposledy od 1.5.2012 do 31.8.2012 vo výške 105,20 Eur mesačne, odňatá bola z dôvodu zamestnania sa otca v Žostav, s.r.o., Vrútky (čl. 35, 46, 56-57, 59-61). Tu bol zamestnaný ako murár od 1.8.2012 do 31.1.2013, pracovný pomer skončil uplynutím určitej doby podľa § 71 Zákonníka

práce zrealizovaním stavebných prác, na ktoré bol prijatý. Za obdobie trvania pracovného pomeru mal priemernú čistú mesačnú mzdu 325,94 Eur, keď bol od 21.11.2012 do 23.12.2012 a od 29.1.2013 do 31.1.2013 práceneschopný, zamestnávateľ mu vyplatil náhradu príjmu spolu 83,97 Eur (čl. 47-52). Za dobu evidencie mu úradom práce nebolo ponúknuté žiadne vhodné zamestnanie, prejavil záujem o vzdelávanie a prípravu pre trh práce. Písomnú žiadosť si podal do ŽOS Vrútky, kde sa bol aj osobne informovať, do Lesostav Liptovský Hrádok, Unistav Martin. Osobne bol aj v Prefa Turčianske Teplice - Diviaky, vo firme v priestoroch bývalých ZŤS, od pojednávania dňa 30.10.2013 do 20.11.2013 si zamestnanie nehľadal. Stále je ženatý, manželka B. je zamestnaná ako pomocná sila v kuchyni od 1.1.2013 v Kastem, s.r.o., Martin, za 10 mesiacov roka 2013 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 289,33 Eur (čl. 68-69). Bývajú v tom istom 3-izbovom byte vo vlastníctve manželky, platia mesačne SVB 189,02 Eur, plyn 23,- Eur, elektrinu 54,- Eur, RTVS 4,64 Eur, káblovú televíziu 25,90 Eur (čl. 62-63, 91-94). Výživné neplatí, dňa 18.9.2013 bolo voči nemu vznesené obvinenie pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, bola podaná obžaloba, trestným rozkazom sp.zn. 1T/87/2013 zo dňa 13.11.2013 bol uznaný za vinného a bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, dlhuje spolu 695,- Eur, z toho úradu práce titulom náhradného výživného 160,- Eur. S maloletým sa nestretáva, ani ho nepozná (čl. 58).

Matka je nezamestnaná, v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 20.2.2013. Poberá na mal. Ľ. náhradné výživné od 1.2.2013 a prídavky na dve deti po 23,10 Eur od 1.1.2013, dovtedy po 22,54 Eur, nárok na dávku a príspevky v hmotnej núdzi nemá pre výšku výživného na mal. Y., na ktorú otec platí 220,- Eur, nemôže vykonávať ani drobné obecné služby (čl. 34, 37-39, 44). Príležitostne pracuje na dohodu o vykonaní práce v Neografia, a.s., Martin, kde v roku 2012 zarobila spolu 532,53 Eur a cez pracovnú agentúru Trenkwaldler Factory, s.r.o., kde mala dohodu uzavretú od 12.6.2012 do 31.8.2012, ale nepracovala a nebola jej vyplatená žiadna odmena. Je vyučená krajčírka, pracovala ako šička v Trim Leadet, a.s., Košťany nad Turcom od 21.11.2011 do 13.1.2012, pre alergiu na kov musela pracovný pomer skončiť (čl. 15, 34, 36-39, 45, 53-55). Dcéra Y. navštevuje od septembra 2013 materskú školu. Bývajú od 17.11.2012 vo D. Y. C. C. Ž. v časti C., kde matka platí poplatok teraz 107,- Eur, predtým 90,- Eur (prílohou obálka). V minulosti sa liečila pre poruchy trávenia, naposledy bola na kontrole v roku 2011, pred pojednávaním ju musela odviezť záchranka pre silné bolesti brucha, mala nafúknuté črevá, musí ísť na vyšetrenie ku gynekologičke (čl. 78).

Mal. Ľ.O. je žiakom 2. Triedy Základnej školy na ul. M. R. Štefánika vo Vrútkach. Stravuje sa v školskej jedálni, kde matka platí mesačne do 28,- Eur a za školský klub 7,- Eur, kde jej bolo pôvodne odpustená úhrada príspevku, ale dávku v hmotnej núdzi nepoberá a tak úhradu musí platiť. Na začiatku školského roka platila triedny fond 10,- Eur, príspevok na rodičovské združenie 8,- Eur, v priebehu školského roka hradila školský výlet 5,- Eur, návštevu environmentálneho strediska Turčiansky Peter 5,- Eur, iné podujatia spolu organizované školou 3,- Eur. Matka mu vybavuje dopravnú kartu, aby mohol chodiť do školy autobusom, zatiaľ chodí peši. Navštevuje športový krúžok - futbal. Nosí okuliare, naposledy ich matka kupovala v októbri 2011 za 71,- Eur, je zdravý (čl. 71-73, 79, 82, prílohou obálka).

Otec inú vyživovaciu povinnosť k dieťaťu nemá, má vyživovaciu povinnosť k manželke, táto vyživovacia povinnosť je medzi manželmi vzájomná, to znamená že otec má právo na jej plnenie od manželky voči svojej osobe a naopak, nevlastní žiadny majetok, manželka vlastní 3-izbový byt, v ktorom bývajú. Matka má vyživovaciu povinnosť aj k mal. Y. W., nar.X.X.XXXX, nevlastní žiadny majetok.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný a v celom rozsahu ho zamietol, lebo nezistil takú zmenu pomerov otca, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, bolo to preukázané porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v novembri 2012 s okolnosťami zistenými v čase terajšieho rozhodovania. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania, skutočnosti, o ktorých nemal pochybnosti a za stavu v čase vyhlásenia.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový fyzický a psychický vývoj dieťaťa, do čoho je potrebné zahrnúť prípadnú záujmovú činnosť alebo výdavky spojené so zdravotnými problémami.

Skúmaním možností a schopností otca súd zistil, že jeho finančná situácia sa zhoršila, lebo nikde nepracuje, ani len na dohodu, je bez príjmu a žije z príjmu manželky. K skončeniu pracovného pomeru došlo z objektívnych dôvodov uplynutím doby, na ktorú bol dohodnutý. Otec si musel byť tejto skutočnosti vedomý, napriek tomu si nehladal novú prácu a aktívne si ju nehladá ani teraz. Napríklad za 20 dní medzi dvomi pojednávaniami sa nebol informovať v žiadnej firme, spoločnosti, ani si nepodal písomné žiadosti, celkom za 9 mesiacov bol podľa vlastného vyjadrenia len v piatich firmách. Nemá žiadne zdravotné problémy a nemusí ani zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. Môže si hľadať prácu aj mimo miesta svojho bydliska, či už na Slovensku alebo v Čechách, kde nebude mať ani problém s komunikáciou, veľa otcov rodín s maloletými deťmi takto žije a chodí na týždňovky, príp. dlhšie obdobie. Situácia otca nemôže negatívne ovplyvniť plnenie vyživovacej povinnosti voči jedinému dieťaťu, ktoré má. Pri rozhodovaní súd zobral do úvahy aj to, že sa mierne zvýšili výdavky na potreby mal. Ľ. spojené s plnením povinnej školskej dochádzky a aj na každodenné hmotné potreby, na stravu, na oblečenie, na obutie. Záujmom a mimoškolským aktivitám sa nevenuje, lebo matka na to nemá finančné prostriedky. Je tiež bez príjmu, finančne jej pomáha otec jej druhého dieťaťa, dcéry a podieľa sa aj na potrebách mal. Ľ., ktorý ho volá otec, lebo svojho otca nepozná. Matka má obmedzené možnosti získať zamestnanie, keďže sa sama musí starať o dve deti, z toho dcéru v predškolskom veku. V minulosti to riešila aspoň brigádami, aktuálne žiadnu nemá. Žije v zariadení pre ľudí bez domova, má zdravotné problémy, ktoré si však nelieči. Výživné v súčasnosti nie je úplne postačujúce na všestranný rozvoj maloletého, otec sa iným spôsobom nepodieľa na jeho výchove a výžive, všetka starostlivosť je len na matke.

Súd prihliadol aj na skutočnosť, že časť potrieb mal. L. je krytá prídavkami na dieťa a u obidvoch rodičov na výdavky bývania, ktoré matka musí platiť sama a otec by sa mal na nich podieľať spoločne so zamestnanou manželkou, ale táto ich hradí len sama, keďže otec nemá žiadny príjem. Po komplexnom zhodnotení odôvodnených potrieb maloletého, možností a schopností otca, rovnako možností a pomerov matky súd dospel k presvedčeniu, že tu nie sú žiadne dôvody na zníženie výšky výživného a preto návrhu otca nevyhovet.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a súd nezistil žiadne skutočnosti a okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods.1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie

vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 OSP).